

Scénář Milan Jílek

Neštěstí ve štěstí aneb bez kola ani ránu

Náš pamětník se jmenuje Milan Jílek. Narodil se 16. října 1930 ve Vysokém Mýtě. Celé své dětství prožíval v městské části Lkimperka, která se jmenuje po panu Limperkovi. Největší zálibou pro něj byl sport, zejména jízda na kole a fotbal, později také motocykl. Na základní školu chodil pan Jílek do chlapecké obecné školy ve Vysokém Mýtě. Poté studoval Obchodní akademii v Chocni. Dětství našeho pamětníka však bylo poznamenáno druhou světovou válkou, na kterou dodnes vzpomíná se zármutkem.

„Víte já jsem prožil Heydrichiádu to mě bylo 12 roků a to se mluvilo o tom, že bude každé desáté Čech zastřelené.“

Lidé během války velmi strádali a často měli hlad. Rodina pana Jílka měla poměrně velké hospodářství, a proto nabízela pomoc druhým lidem v nouzi. Chovali prasata, králíky, pěstovali si obilí, a proto byli z velké části soběstační. Pan Jílek povídá, že si produkovali velkou část potravin sami.

„Sem třeba k nám jezdili lidi z Prahy a za pytel mouky vám dali zlato a všechno možný zlatý hodinky nabízeli, šperky.“

„Navzdory hrůzám druhé světové války popisuje své dětství jako vcelku bezstarostné. Nejdůležitější zálibou a věcí v životě bylo pro pana Jílka jeho kolo, na kterém jezdil do školy, za kamarády. A to za každého počasí.“

Jak jste dojížděl do školy?

„Na kole v létě v zimě, na kolečku“

Kolo využíval také během vyučování, protože v době, kdy byl vyhlášen poplach, sám musel objíždět učitele a upozorňovat je na hrozící nebezpečí.

„Každou chvíli byl vyhlášen poplach. My jsme vždycky měli služby, od dvou hodin do deseti do večera jsme museli držet službu ve sborovně u telefonu. Když byl poplach tak jsme na kole museli objet všechny učitele a ti se museli dostavit do sborovny.“

„S koncem druhé světové války přišla všeobecná úleva, avšak pan Jílek vzpomíná na 9. května 1945 hořkosladce. Voják Rudé armády přikázal tehdy patnáctiletému chlapci, aby mu vydal své kolo, což pan Jílek samozřejmě udělal. Bohužel své kolo, kolečko už nikdy neviděl a byl tímto zážitkem velmi zarmoucen.“

„tam stála celá kolona ruských aut a jeden vyběhl a „davaj malčik ja paprobujem“ no tak mě to kolo vytrhl, no už jsem ho neviděl za 2 hodiny přišel chlap celá modřina tajhle měl všude samou podlitinu a ja povídám: „kde je kolo?, a „sama chotka kaput malčik kaput daleko kaput, no ja jsem pak už jedinej, že by sem pro to kolo šel a on prej daleko daleko.“

V životě našeho pamětníka nebylo vše jednoduché, jeho největší zážitky se pojí právě s jeho kolem, na které dodnes vzpomíná s radostí.